

Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs (professioneel gerichte bachelor) van Thomas More Kempen

datum	Samenvattende bevindingen en overwegingen
20 januari 2015	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
onderwerp	visitatierapport.
Accreditatiebesluit (003359)	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
bijlagen	De commissie beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.
4	<p>De opleidingsdoelen of de competenties waarnaar de opleiding streeft vertrekken vanuit de 10 functionele gehelen of rollen van de leraar, namelijk (1) Begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen, (2) Opvoeder, (3) Inhoudelijk expert, (4) Organisator, (5) Innovator-onderzoeker, (6) Partner van ouders en verzorgers, (7) Lid van een schoolteam, (8) Partner van externen, (9) Lid van de onderwijsgemeenschap en (10) Cultuurparticipant. Deze functionele gehelen zijn op hun beurt opgesplitst in subcompetenties. In het kader van de stage zijn er kerntakenboekjes uitgewerkt waarin aan de hand van de opbouw van competenties een stagegroeilijn zichtbaar wordt doorheen de zes semesters in de opleiding. De opleiding heeft ook een visie ontwikkeld die steunt op een aantal pijlers zoals ervaringsgericht, zorgbreed en muzisch kleuteronderwijs, reflectie, sociaal-constructivisme, aandacht voor diversiteit, kansarmoede, duurzaamheid, taalvaardigheid, interculturaliteit en internationalisering. De commissie vindt de visie weloverwogen, maar meent dat deze nog prominenter aanwezig zou kunnen zijn. Daarnaast adviseert de commissie de opleiding om de complexe en uitgebreide visie die veel aspecten bevat, te comprimeren tot de essentie en hieronder de andere items te rubriceren.</p> <p><i>Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces</i> De commissie beoordeelt het onderwijsproces als goed.</p> <p>Het programma van de opleiding is opgebouwd uit 180 studiepunten en bestaat in een modeltraject uit drie opleidingsjaren (door de opleiding fases genoemd) waarbij in elke fase 60 studiepunten worden opgenomen. Daarnaast bestaan er nog twee verkorte opleidingen, BAKOV I (65 studiepunten) en BAKOV II (113 studiepunten), voor die studenten die instromen met respectievelijk een diploma hoger onderwijs in de lerarenopleiding of een diploma hoger onderwijs.</p> <p>De profileringspunten van de opleiding komen in het programma aan bod, maar kunnen hier en daar nog wat verder worden uitgewerkt. Verder is het programma samenhangend</p>

Pagina 2 van 9 opgebouwd vanuit vijf invalshoeken waarin telkens een aantal opleidingsonderdelen gegroepeerd zijn, namelijk algemene vorming, pedagogisch-didactische vorming, (specifieke) geïntegreerde vorming, specifieke vaardigheden en praktijk (stages). Het leerproces van de student verloopt van verkennend in fase 1 naar verdiepend in fase 2 en tenslotte naar verruimend in fase 3. Ook de studentbetrokkenheid, zelfsturing en competentieontwikkeling evolueert in stijgende lijn doorheen de drie fases.

Het studiemateriaal van de opleiding is in orde, mede door een screening ervan door het werkveld en door collega-docenten. Er is een variatie aan werkvormen aanwezig om het onderwijs vorm te geven. Good practices zijn de werkvormen rond muzische vorming en expressie. Verder zijn er ook keuzemogelijkheden in het programma aanwezig, zoals bijvoorbeeld de buitenlandse stage in (vooral) fase 3 of een keuze-opleidingsonderdeel International Teacher. Ook Internationalisation@home wordt door de opleiding goed opgevolgd.

De commissie spreekt zich positief uit over het stageconcept van de opleiding 'Samen opleiden' en heeft de opleiding dan ook het bijzondere kwaliteitskenmerk dat zij hiervoor had aangevraagd, toegekend. Studenten lopen een volledig academiejaar stage in eenzelfde ankerschool, elk semester in een andere klas (andere leeftijd van de kleuters) en een andere begeleidende mentor. Vanuit de hogeschool worden de studenten begeleid door een ankerdocent die hen gedurende het hele academiejaar opvolgt en hen regelmatig bezoekt op de stageplaats. Naast reflectie en feedback, wordt de uiteindelijke beoordeling vastgelegd in een driehoeksgesprek tussen mentor, ankerdocent en student. De commissie waardeerde ook de batterij aan instrumenten die de opleiding heeft uitgewerkt om haar stageconcept vorm te geven, zoals kerntakenboekjes, een stagevademeccum, richtlijnenboekjes, uniforme evaluatieformulieren, driehoeksgesprek, persoonlijk ontwikkelingsplan (POP), supervisiesessies en -verslagen, een blokkenpuzel, ...

Twee opleidingsonderdelen uit de derde fase zijn het Afstudeerproject (6 studiepunten) en de Bachelorproef (3 studiepunten). In het afstudeerproject maken studenten een zelfstandig werkstuk (eventueel per twee of drie studenten) via onderzoek en/of literatuurstudie en een praktijkgedeelte. In de bachelorproef, die sinds academiejaar 2012-2013 is ingevoerd, dienen studenten hun competentieontwikkeling vorm te geven in een elektronisch ontwikkelingsportfolio, dat later herwerkt wordt tot een sollicitatieportfolio. De commissie is over het algemeen tevreden over de begeleiding van beide opleidingsonderdelen. Aangezien de bachelorproef vrij recent is ingevoerd, is hier nog wat meer aandacht voor aangewezen.

De commissie is tevreden over de materiële ruimtes, waaronder de onderwijswerkplaats (mediatheek). Studenten hebben hier een groot assortiment aan materialen ter beschikking om individueel of samenwerkend te kunnen leren. Ook andere ruimtes zoals een expressieruimte of een beeldlokaal werken studiebevorderend.

In de begeleiding van de studenten wordt het ervaringsgerichte naar voren geschoven. Betrokkenheid, welbevinden en zorgbreed werken worden concreet gemaakt. De docenten zijn bereikbaar en studenten ervaren met hen een laagdrempelig contact. Docenten hebben een coachende taak, en ook de trajectbegeleiding speelt hierin een rol. Er is ook extra ondersteuning voorzien voor taalvaardigheid en expressie in remediërende (avond) trajecten.

Pagina 3 van 9 De commissie van mening dat heel wat initiatieven al goed lopen en dat er goed over is nagedacht. Zo haalt de commissie het programma en de samenhang erin, de werkvormen muzische vorming en expressie, de begeleiding van studenten, de screening van het studiemateriaal door het werkveld, het stageconcept 'Samen opleiden' en de begeleiding bij de stage, de vele internationaliseringsactiviteiten en het gemotiveerde en deskundige team van 'opleidings'docenten als sterke elementen aan die de score goed onderbouwen.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerd eindniveau als goed.

De commissie beoordeelt het toetsbeleid van de opleiding, waarin studenteninspraak wordt gewaardeerd, als positief. Er wordt een mix van toetsvormen gehanteerd die rekening houden met verschillende leerstijlen. De opleiding toetst aan de hand van schriftelijke toetsen met open en gesloten vragen, openboek examens, mondelinge toetsen, individuele of groepsopdrachten, werkstukken, papers, presentaties, geïntegreerde proeven, permanente evaluatie, peer assessment, persoonlijke ontwikkelingsplannen en portfolio's en criteriumgerichte interviews.

De studenten zijn geïnformeerd over de examenvormen en –procedures door concrete informatie in het onderwijs- en examenreglement, schriftelijke informatie, de ECTS-fiches, enz. De verbeterleutels van examens zijn duidelijk, docenten hebben nascholing genoten over competentiegerichte toetsen, en opmerkingen van studenten over de toetsing worden meegenomen in een keuzeopleidingsonderdeel 'Participatie'. De commissie meent dat de toetsing van de stage (feedback, driehoeksgesprek, ...) leidt tot een grotere betrouwbaarheid en validiteit van de beoordeling van de handelsbekwaamheid van de studenten in de praktijk. Ook de beoordeling van bachelorproef en afstudeerproject zit, mits blijvende aandacht van de opleiding hiervoor, over het algemeen goed.

De afgestudeerde kleuterleraren van Thomas More Kempen zijn volgens het werkveld inzetbaar. Zij waarderen onder andere het zelfreflectievermogen de teamgerichte houding van de studenten. Ook de alumni voelden zich voorbereid bij de instap in het werkveld, onder meer door de voorbereiding op stage.

In het kader van de toetsing, vindt de commissie de toetsing van de stages een pluspunt dat mede tot de score 'goed' op dit GWK heeft geleid. De wijze van beoordelen in het stageconcept 'Samen opleiden' garandeert volgens de commissie een grotere betrouwbaarheid en validiteit van de beoordeling van de handelingsbekwaamheid van de studenten in de praktijk.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs (professioneel gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Bijzonder kwaliteitskenmerk 'Samen opleiden'

De commissie kent de opleiding het bijzonder kwaliteitskenmerk 'Samen opleiden' toe aan de opleiding.

De commissie beoordeelt het eerste criterium voor het bijzonder kwaliteitskenmerk – differentiatie en profilering als goed.

De commissie is van mening dat het stagemodel 'Samen opleiden' weliswaar niet noodzakelijk uniek is, maar door de gedetailleerde en concrete uitwerking in diverse instrumenten, heeft het wel een onderscheidend karakter ten opzichte van andere gelijkaardige opleidingen.

De commissie beoordeelt het tweede criterium voor het bijzonder kwaliteitskenmerk – kwaliteit als excellent.

De commissie is van mening dat het bijzonder kwaliteitskenmerk terug te vinden is in de drie generieke kwaliteitswaarborgen en dat het aldus bijdraagt tot de volledige kwaliteit van de opleiding. Het stageconcept, dat volgens de commissie een belangrijk hulpmiddel ter ondersteuning van het persoonlijk leerproces van de student is, heeft een invloed gehad op de scores die de commissie heeft toegekend bij de drie kwaliteitswaarborgen.

De commissie beoordeelt het derde criterium voor het bijzonder kwaliteitskenmerk – concretisering als goed.

De commissie is van mening dat het bijzonder kwaliteitskenmerk in de volledige opleiding is ingebed. Dit is met name merkbaar in het feit dat het stageconcept 'Samen opleiden' na een pilootproject en een uitbreiding, ondertussen is uitgerold over de hele opleiding. Alle stakeholders (studenten, docenten en mentoren) zitten aldus in dit systeem ingebed.

Bevindingen NVAO:

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Pagina 5 van 9 **Besluit**¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs (professioneel gerichte bachelor) van Thomas More Kempen.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO een accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door Thomas More Kempen. De opleiding wordt aangeboden te Vorselaar zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is goed.

De NVAO kent het bijzonder kwaliteitskenmerk 'Samen opleiden' toe aan de opleiding.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2023.

Den Haag, 20 januari 2015

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Van deze gelegenheid heeft de instelling geen gebruik gemaakt.

Pagina 6 van 9 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Goed
3. Gerealiseerd eindniveau	Goed
Eindoordeel	Goed

Naam instelling	Thomas More Kempen
Adres instelling	Kleinhoefstraat 4 B-2440 GEEL BELGIË
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie KU Leuven
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs
Niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	Kleuteronderwijzer(es)
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	geen
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Vorselaar
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2016
Academiejaar(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	2014-2015
(Delen van) studiegebied(en)	Onderwijs
ISCED benaming van het studiegebied	Education

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. De Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs begeleidt kleuters in complexe school- en klascontexten bij hun leer- en ontwikkelingsproces. Rekening houdend met de beginsituatie van de klasgroep en de belevingswereld van de individuele kleuter zorgt hij voor gepaste begeleiding, formuleert hij algemene en concrete doelen, selecteert hij passende leerinhouden en leerervaringen, aangepaste ontwikkelingsmaterialen, werk- en groeperingsvormen. Hij functioneert autonoom en gebruikt hiervoor het Standaardnederlands.
2. De Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs creëert een aangenaam en uitdagend speel-, leer- en leefklimaat in de klas en op school, met oog voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en het fysieke welzijn van de klasgroep en de individuele kleuter. Hij hanteert een zorgbrede aanpak en speelt positief in op de sociale, culturele en talige diversiteit binnen de klasgroep. Hij bevordert emancipatie, individuele ontplooiing en maatschappelijke participatie.
3. De Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs heeft een grondig inzicht in de brede ontwikkeling van de kleuter en beheerst de basiskennis - waaronder ten minste de ontwikkelingsdoelen - m.b.t. inhouden en vaardigheden uit de leergebieden Nederlands, wiskundige initiatie, wereldoriëntatie, muzische vorming en lichamelijke opvoeding, en leergebiedoverschrijdende thema's. Hij hanteert een geïntegreerde en mediawijze aanpak en volgt recente ontwikkelingen kritisch op.
4. De Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs creëert een veilige, werkbare en stimulerende speel-, leer- en leefomgeving. Hij zorgt voor een doel- en kindgerichte planning. Hij gaat correct om met administratieve taken.
5. De Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs stuurt zijn functioneren bij en innoveert aan de hand van een systematische, kritische reflectie op de eigen professionele praktijk vanuit relevante theoretische denkkaders en inzichten uit onderwijsonderzoek.
6. De Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs communiceert discreet en in het Standaardnederlands of indien nodig een ander passend register met ouders/verzorgers over de kleuter, de school, opvoeding en onderwijs. Hij betreft ouders/verzorgers bij het klas- en schoolgebeuren.
7. De Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs werkt teamgericht en neemt in het schoolteam mee de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het schoolbeleid.
8. De Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs legt contacten en werkt samen met aanbieders van onderwijsbetrokken initiatieven en andere externe partners.
9. De Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs neemt deel aan het maatschappelijke debat over onderwijskundige thema's en over het beroep van de leraar en zijn plaats in de samenleving, ook in internationaal perspectief.
10. De Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs denkt kritisch en met een open geest na over ontwikkelingen op het sociaal-politieke, sociaaleconomische, levensbeschouwelijke, cultureel-esthetische en cultureel-wetenschappelijke terrein.

Voorzitter:

- Jacky Langers, gewezen pedagogisch adviseur basisonderwijs, Gemeenschapsonderwijs;

Leden:

- Lieve Machiels, directeur Limburgse school voor Pedagogische wetenschappen.(domeindeskundige);
- Gerda Calders, coördinerend directeur Scholengroep Brussel (domeindeskundige);
- Els Alberts, zelfstandig adviseur kwaliteitszorg (onderwijsdeskundige);
- Gaya Van Dijck, studente Kleuteronderwijs aan de Katholieke Hogeschool Leuven (student-lid).

De commissie werd ondersteund door Evelien Vandenhaute, secretaris.